

**УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ**

П Р А В И Л Н И К
О ОБЕЗБЕЂЕЊУ И УНАПРЕЂЕЊУ КВАЛИТЕТА
(пречишћени текст)

Београд, 08. фебруар 2013. године

На основу овлашћења Наставно-научног већа Архитектонског факултета у Београду бр. 01-91/2-2.1 од 21.01.2013. године, Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета утврдила је пречишћени текст Правилника о обезбеђењу и унапређењу квалитета.

Пречишћени текст садржи основни текст Правилника о обезбеђењу и унапређењу квалитета као и измене и допуне Правилника („Службени билтен АФ“, бр. 80/08 и 90/13).

ПРАВИЛНИК

О ОБЕЗБЕЂЕЊУ И УНАПРЕЂЕЊУ КВАЛИТЕТА

(пречишћени текст)

I. УВОДНИ ДЕО

Члан 1

Овим Правилником дефинишу се: систем обезбеђења квалитета, органи и тела одговорни за праћење, унапређење и развој квалитета као и њихова надлежност и поступци рада на Архитектонском факултету у Београду (у даљем тексту: Факултет), начин провере утврђених стандарда квалитета, начин и поступци обезбеђења квалитета на Факултету и друга питања од значаја за унапређивање квалитета рада на Факултету.

Члан 2.

Факултет обезбеђује квалитет високог образовања у складу са међународно прихваћеним документима у области високог образовања, Законом о високом образовању, Правилником о стандардима обезбеђења квалитета, Правилником о стандардима за спољашњу проверу квалитета, Стратегијом обезбеђења квалитета и овим Правилником.

Члан 3.

Обезбеђивање и вредновање квалитета на Факултету обухвата следеће области:

- студијски програми;
- реализација наставе;
- научно-истраживачки рад;
- стручни и уметнички рад;
- наставно особље;
- студенти;
- уџбеници и литература;
- процес управљања;
- ненаставна подршка и
- материјални ресурси.

II. СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Члан 4.

За управљање Факултетом надлежан је Савет Факултета.

За пословођење Факултетом надлежан је Декан. Декану у обављању дужности помажу продекани, у областима рада, односно ресорима за којесу бирани.

Декан подноси извештај о раду Савету и то по правилу једном годишње, најкасније 60 дана након почетка школске године, као и посебан захтев Савета.

Члан 5.

У систему обезбеђења и унапређења квалитета, у складу са својим надлежностима, учествују сви органи и тела Факултета, и то:

- савет;
- декан и продекани;
- наставно-научно веће;
- департмани;
- већа година;
- студентски парламент;
- центри и стручне службе;
- комисија за обезбеђење и унапређење квалитета;
- наставници и сарадници;
- радници у ваннастави.

Члан 6.

У надлежности Савета Факултета у систему обезбеђења и унапређења квалитета је:

- Имплементација Развојне стратегије и Стратегије обезбеђења и унапређења квалитета;
- Имплементација закључака у поступку самовредновања;
- Оснивање Центра за акредитацију и међународну сарадњу;
- Усвајање плана рада Центра за акредитацију и међународну сарадњу;
- Покретање процедуре за акредитацију пред међународним институцијама у циљу интернационалног признавања диплома стечених на Факултету (UIA-UNESCO, RIBA, Министарство културе и комуникација Републике Француске и сл.);
- Унапређење материјалне основе за реализацију наставе (простор, опрема, лични дохотци);

Члан 7.

У надлежности Декана и продекана Факултета је:

- Успостављање система обезбеђења квалитета у свим областима деловања Факултета;
- Спровођење мера у процесу унапређења квалитета у складу са закључцима самовредновања по налогу Савета;
- Акредитација Факултета у складу са стандардима Националног савета за високо образовање у Законом прописаном року;
- Спољашња провера квалитета, у складу са стандардима Националног савета за високо образовање коју спроводи Комисија за акредитацију и проверу квалитета, као и одговарајуће тело Универзитета или друга институција коју ангажује Универзитет;
- Акредитација Факултета пред међународним институцијама на основу одлуке Савета;

- Стимулисање активности наставника и сарадника на унапређењу компетентности и квалитета наставе;
- Успостављање партнерских односа са сродним или одговарајућим институцијама и организацијама.

Члан 8.

У надлежности Наставно научног већа Факултета (у даљем тексту: Веће) је:

- Покретање поступка доношења нових студијских програма усклађених са развојем дисциплине и потребама тржишта рада,
- Усвајање предлога научноистраживачких пројеката и апликација за пројекте према спољним институцијама;
- Дефинисање максималног броја уписаних студената по студијским програмима као основа за успостављање стандарда квалитета, у складу са акредитацијом;
- Имплементација закључака самовредновања по налогу Савета;
- Образовање Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета;
- Доношење Правилника о обезбеђењу и унапређењу квалитета;
- Анализа резултата студентске евалуације наставе и доношење закључака у циљу унапређења квалитета наставе.

Члан 9.

У надлежности департмана Факултета је:

- Организовање и усаглашавање наставе на свим нивоима студија, у ужим наставним областима које покрива департман;
- Усаглашавање процеса реализације наставе са ЕСПБ капацитетом студијских предмета;
- Унапређење квалитета студијских програма;
- Развој нових студијских програма усклађених са развојем дисциплине и потребама тржишта рада,
- Повезивање научноистраживачких пројеката са студијским програмима на 2. и 3. степену студија;
- Имплементација закључака самовредновања по налогу Савета и Декана;
- Анализа резултата студентске евалуације наставе у ужим наставним областима које покрива департман и спровођење активности у циљу унапређења квалитета наставе;
- Иницирање партнерских односа са институцијама и организацијама за интересованим за резултате истраживања у областима за које је надлежан Департман (државни органи, локална самоуправа, привредна друштва, невладине организације и сл.),
- Перманентно унапређење кадровске структуре и компетентности.

Члан 10.

У надлежности Већа година Факултета је:

- Усаглашавање процеса реализације наставе са ЕСПБ капацитетом студијских предмета;
- Међусобно усаглашавање активности у реализацији наставе на одређеној академској години;

- Анализа резултата студентске евалуације наставе на одређеној години студија.

Члан 11.

У надлежности Студентског парламента Факултета је:

- Спровођење студентске евалуације наставе;
- Синхронизација учешћа студената у активностима Факултета;
- Избор представника студената у органе и тела Факултета и контрола њиховог рада.

Члан 12.

У надлежности центара и стручних служби Факултета је:

- Развој међународне сарадње кроз извођење заједничких студијских програма, и пројеката, размену наставника и студената, активно чланство у одговарајућим међународним институцијама (ЕААЕ и сл.);
- Успостављање сталне сарадње са професионалним организацијама, послодавцима и дипломираним студентима у циљу добијања повратне информације о квалитету студијских програма и компетенција које су стекли дипломирани студенти завршетком студија (примена стечених знања у пракси);
- Праћење и сервисирање активности свих органа у систему за обезбеђење и унапређење квалитета.

Члан 13.

Контролу и развој квалитета Факултета прати Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета Факултета (у даљем тексту: Комисија).

Комисија се састоји од 11 чланова које бира Веће у складу са Статутом Факултета.

Задатак Комисије је да у сарадњи са Одбором за обезбеђење и унапређење квалитета Универзитета у Београду спроводи утврђену стратегију обезбеђивања квалитета на Факултету обавља задатке утврђене Статутом Факултета, а нарочито:

- припрема и предлаже стандарде и поступак обезбеђења квалитета Факултета које усваја Веће;
- припрема и спроводи поступке самовредновања;
- припрема и са Студентски парламентом учествује у реализацији и анализи резултата студентске евалуације наставе;
- предлаже мере за унапређење квалитета рада на Факултету у областима обезбеђења квалитета из члана 3 овог Правилника;
- стара се о реализацији утврђених мера за унапређење квалитета рада у сарадњи са Већем и деканом Факултета;
- припрема и предлаже стратегију развоја међународне сарадње Факултета;
- организује припрему документацију за акредитацију пред националним и међународним акредитационим телима;
- организује прикупљање података о квалитету студијских програма и раду факултета од привредних и ванпривредних организација и других релевантних институција;

- обавља и друге послове у складу са општим актима Факултета, позахтеву Већа и декана Факултета.

Комисија је дужна да утврди свој план рада по коме ће поступати у реализацији задатка из претходног става, а исти усваја Веће.

Комисија подноси годишњи извештај Већу Факултета.

Члан 14.

Наставници и сарадници дужни су да континуално раде наунапређењу наставних и истраживачких активности, у циљу остваривања циљева дефинисаних Развојном стратегијом и Стратегијом за обезбеђење и унапређење квалитета, као и да поступају у складу са резултатима самовредновања и студентске евалуације.

Члан 15.

Запослени у ваннастави дужни су да обављају своје задатке стручно и савесно, у складу са надлежностима својих организационих јединица.

III. КРИТЕРИЈУМИ И СТАНДАРДИ ОБЕЗБЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Члан 16.

Критеријуми обезбеђења и унапређења квалитета дефинишу се у складу са Развојном стратегијом и Стратегијом обезбеђења и унапређења квалитета.

Члан 17.

Основни стандарди обезбеђења и унапређења квалитета дефинишу се у складу са Стандардима за акредитацију Националног савета за високо образовање и специфичностима дисциплине.

Посебни стандарди дефинишу се одредбама овог Правилника, и другим општим актима Факултета.

Члан 18.

Студијски програм дефинише се у складу са Законом о високом образовању и одговарајућим подзаконским актима, а посебно Стандардима за акредитацију студијских програма.

Студијски програми преиспитују се сваке 3 године.

За анализу студијских програма задужена је Комисија за наставу.

Иницијативу за увођење новог или измену и допуну постојећег може поднети индивидуално наставник Комисији за наставу.

Предлог за измене и допуне, или за увођење новог студијског програма могу поднети департмани Факултета, или Комисија за наставу Факултета.

Предлог новог или предлог за измену и допуну постојећег студијског програма мора бити у складу са реалним просторним и наставним капацитетима институције.

Исход студијског програма мора да представља јасан квалификациони профил, усклађен са нивоом (степеном) и врстом студија.

Протоколи за предлагање новог или измена и допуна постојећег студијског програма, чине додатак овог Правилника и биће донети у складу са одредбама овог Правилника.

Члан 19.

Настава на Факултету реализује се у складу са специфичностима дисциплине.

Настава се одвија у складу са Терминским планом реализације наставе и распоредом часова, које доноси продекан за наставу Факултета.

Наставници су дужни да најкасније до 30. јуна доставе продекану занаставу курикулуме студијских предмета за наредну школску годину. Курикулуми се објављују на сајту Факултета.

У оквиру предметних курикулума, наставници (а за студио пројекат и мастер студио департмани) достављају критеријуме за избор студија.

Стандарди за реализацију наставе по питању величине групе по превилу су следећи:

предавања: 240 студената;

вежбе: највише 30 студената;

студио - основне студије: 20 студената;

студио - дипломске студије: 16 студената;

мастер студио: 10 студената.

Реализација наставе на специјалистичким и докторским студијама одвија се по посебним правилима.

Реализација наставе се синхронизује:

на нивоу департмана (области наставе)

на нивоу већа година (реализација наставе по семестрима)

на нивоу Факултета (комисија за наставу).

Посебан инструмент провере квалитета реализације наставе јестудентско вредновања наставе. За спровођење студентског вредновања надлежан је студентски парламент, а за анализу резултата и предлагање мера Продекан за наставу, Комисија за наставу, департмани и већа година.

Формулари и протоколи за достављање предметних курикулума, и протоколи за реализацију студентског вредновања, анализу резултата и предлагање мера, чине додатак овог Правилника и биће донети у складу са одредбама овог Правилника.

Члан 20.

Научно-истраживачки и/или стручно-уметнички рад саставни је део обавеза наставника и сарадника.

Резултати добијени у процесу истраживања и/или стручно-уметничког рада по правилу се интегришу у наставном процесу.

Продекан надлежан за истраживачки рад / докторске студије задужен је за организацију истраживачког рада у контексту праћења конкурса, позива на конференције и потенцијалних часописа за публикавање радова, усаглашавања интереса истраживача и институције и контаката са потенцијалним корисницима истраживања.

Праћење резултата, у области научно-истраживачког и стручно-уметничког рада врши Декан Факултета, на основу годишњих извештаја наставника у складу са важећим стандардима.

Факултет из посебних фондова стимулише учешће наставника и сарадника у истраживачким процесима, а посебно: учешће у

пројектима, организацију и учешће на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству, објављивање монографија и радова у одговарајућим домаћим и страним часописима, зборницима и монографијама.

Протоколи за конкурисање за финансирање активности из претходног става чине додатак овог Правилника и биће донети у складу са одредбама овог Правилника.

Члан 21.

Наставници/сарадници су дужни да једном годишње, најкасније 30 дана након почетка школске године, поднесу Декану и матичном руководиоцу департмана Факултета годишњи извештај о свом раду.

Руководиоци департмана су дужни да једном годишње, најкасније 30 дана након добијања извештаја од стране наставника и сарадника, поднесу годишњи извештај о раду сарадника.

Садржај годишњих извештаја представља основ за одлучивање о напредовању.

Наставник може, на основу резултата исказаних у годишњим извештајима да поднесе департману или декану Факултета иницијативу за покретање превременог поступка за избор у више звање.

Наставник може, на основу резултата исказаних у годишњим извештајима да поднесе Департману иницијативу за покретање превременог поступка за избор у више звање сарадника Департмана.

Формулар и протокол за подношење извештаја о раду чине додатка овог Правилника и биће донети у складу са одредбама овог Правилника.

Избор наставника и сарадника врши се у складу са Законом о високом образовању и Статутом Факултета.

Поступак избора наставника и сарадника дефинисан је Правилником о наставницима.

Детаљни критеријуми за избор наставника и сарадника утврђују се општим актима Универзитета и Факултета.

Члан 22.

Факултет стимулише перманентно усавршавања наставника и сарадника (курсеви, семинари, студије, путовања) у смислу стручних и наставничких компетенција, у складу са потребама и могућностима.

О спровођењу ове активности стара се Декан.

Члан 23.

Студенти учествују у раду органа и тела Факултета који се баве питањима од значаја за студенте.

Представнике студената у органима и телима Факултета предлаже и бира Студентски парламент.

Критеријум за избор студената у органе и тела Факултета дефинише Студентски парламент.

Студентски парламент задужен је за реализацију студентског вредновања наставе.

При обради резултата студентског вредновања наставе, за израчунавање оцене квалитета наставника и наставног рада узимају се у обзир само оцене студената који су редовно присуствовали настави (више од 70% часова).

Избор студентских представника у органе Факултета врши се у складу са општим актима Факултета у чијем раду учествују и представници студената.

Члан 24.

Наставници су дужни да у оквиру курикулума предмета доставе списак обавезне и препоручене литературе за праћење наставе.

Најмање 70% предложене литературе мора бити доступно у Библиотеци Факултета или преко интернета.

Обим обавезне литературе за припрему испита мора да одговара ЕСПБ капацитету предмета, у стандарду 1 сат = 5 страна текста / 8 страна комбиновано текст-илустрације / 15 страна илустрације.

Обим литературе која прати континуалну реализацију наставе подразумева стандард 1 сат = 20 страна.

У циљу усклађивања количине обавезне литературе са ЕСПБ стандардима, наставници припремају и издају помоћне уџбенике, скрипте и „читанке“ за посебне студијске предмете.

Факултет редовно освежава библиотечки фонд набавком нових наслова. Факултет редовно набавља школске-студентске верзије софтверских пакета за наставу. I

Процедуре издавања уџбеника и друге литературе регулисане су Правилником о уџбеницима Факултета.

Члан 25.

Стручне службе и центри Факултета реализују активности на обезбеђењу и унапређењу квалитета у складу са општим актима Факултета.

Надлежности и одговорности дефинисане су Правилником о систематизацији радних места.

Члан 26.

Факултет континуално унапређује материјалне ресурсе у циљу унапређења квалитета наставе и то:

- радни и пратећи простори за студенте, у контексту броја радних места и опремљености;
- радни простори за наставнике у контексту активирања у наставне сврхе и уједначавања стандарда расположиве површине по наставнику/сараднику;
- техничка опрема за реализацију наставе (рачунарска и мрежна опрема, приступ интернету, софтвери, литература)

IV. ПРОЦЕДУРЕ

Члан 27.

Факултет спроводи поступак самовредновања и оцене квалитета у интервалима од три године.

Поступак самовредновања се може спроводити и у краћим интервалима у појединим областима из члана 3. овог Правилника у складу са планом рада Комисије и одлуком Већа.

На основу прикупљених података и резултата добијених њиховом обрадом у поступку самовредновања Факултета, Комисија сачињава извештај који садржи:

- оцену испуњености усвојених стандарда у свим областима обезбеђења квалитета односно у појединим областима уколико севрши парцијално самовредновање;
- оцену квалитета рада на Факултету имајући у виду све аспекте активности;
- документоване податке на основу којих су изведене оцене;
- предлог мера за побољшање квалитета, са органима који су задужени за њихово спровођење.

Извештај из става 1 овог члана усваја Савет Факултета.

У складу са усвојеним Извештајем, Савет налаже свим органима у систему обезбеђења и унапређења квалитета одговарајуће активности у циљу спровођења предложених мера.

Поступак самовредновања утврђен је актима државних органа надлежних за послова самовредновања, општим актима Универзитета у Београду и Факултета.

Члан 28.

Вредновање и унапређивање квалитета остварује се и на основу објективних показатеља и анкетирањем студената, наставног и ненаставног особља.

Студентско вредновање педагошког рада наставника спроводи се два пута годишње, након завршетка активног дела семестра.

Факултет спроводи анкете студената у складу са општим актима Универзитета и Факултета, које обухватају све студенте свих година студија. Ова анкета обухвата сет дефинисаних питања којима је покривен целокупан наставни процес на Факултету са посебним нагласком на оцену педагошког рада наставника. У анкету може бити укључен и један број творених питања за студенте.

Протокол поступка студентског вредновања саставни је део овог Правилника.

Члан 29.

Факултет редовно спроводи анализу резултата Пријемног испита. Анализа се спроводи на крају школске године, упоређивањем просечних оцена дипломираних студената и резултата које су остварили на пријемном испиту.

Аналізу резултата пријемних испита на студијским програмима Факултета спроводи Комисија за унапређење квалитета Факултета, на основу података добијених од комисија за пријемни испит и студентске службе Факултета.

Члан 30.

Сваки наставник и сарадник подноси руководиоцу департмана једном годишње, 30 дана након почетка школске године, извештај о наставном, научно-истраживачком и стручно-уметничком раду.

Руководилац департмана подноси Декану Факултета извештај о раду наставника/сарадника департмана једном годишње, 30 дана након добијања извештаја од стране наставника и сарадника.

У Извештају о раду Руководилац департмана евалуира резултат рада наставника и сарадника у саставу департмана.

Садржај евалуације сматра се службеном тајном и доступан је Декану, руководиоцу департмана и наставнику/сараднику на кога се извештај односи.

Протокол поступка и форма извештаја чини додатак овог Правилника и биће донети у складу са одредбама овог Правилника.

Члан 31.

Центри Факултета (ИПЦ и Центар за акредитацију и међунараоднусарадњу) обезбеђују редовну повратну информацију од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, својих бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама свршених студената.

Члан 32.

Комисија једном годишње припрема извештај Већу о реализацији активности на обезбеђењу и унапређењу квалитета.

Веће разматра извештај и по потреби утврђује мере које је потребно спровести ради отклањања уочених слабости као и мере за унапређење квалитета. О резултатима тог разматрања и утврђеним мерама, Веће доставља извештај Савету Факултета.

V. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 33.

Факултет обезбеђује и трајно чува целокупну документацију везану за све активности и процедуре у поступку обезбеђивања и унапређења квалитета.

Документација из става 1 овог члана обезбеђује се и у електронској форми.

Сажети извештај о самовредновању и одлука Већа о оцени квалитета објављује се на интернет страници Факултета.

Члан 34.

Протоколи и формулари који чине додатак овог Правилника биће донети у складу са активностима на пословима за чије се потребе доносе.

За предлагање истих надпезна је Комисија.

Члан 35.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном билтену Факултета.

У Београду, 08. фебруар 2013. године
Број: 01-192/1

**ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ ЗА
ОБЕЗБЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА**

Проф. др Владан Ђокић, с.р.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ
01-91/2-2.
21.01.2013. године
Београд

На основу члана 38. став 1., а у складу са чланом 158. Статута Архитектонског факултета у Београду ("Сл. Билтен АФ", бр. 89/12-пречишћен текст) и предлогом Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета Факултета,

Наставно-научно веће Факултета је, на седници одржаној дана 21. јануара 2013. године, донело

ОДЛУКУ

1. Усваја се **Правилник о изменама и допунама Правилника о обезбеђењу и унапређењу квалитета** Архитектонског факултета у Београду.
2. Правилник из тачке 1. ове Одлуке налази се прилогу ове Одлуке.

ДЕКАН
АРХИТЕКТОНСКОГ ФАКУЛТЕТ

Проф. др Владан Ђокић, с.р.

Доставити:
1 x Продекану за наставу Факултета;
1 x Секретару Факултета;
1 x Архиви ННВ и
1 x Архиви.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ
01-91/2-2.1.
21.01.2013. године
Београд

На основу члана 38. став 1. Статута Архитектонског факултета у Београду ("Сл. Билтен АФ", бр. 89/12-пречишћен текст),

Наставно-научно веће Факултета је, на седници одржаној дана 21. јануара 2013. године, донело

ОДЛУКУ

1. Овлашћује се Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета Факултета да утврди пречишћени текст **Правилника о обезбеђењу и унапређењу квалитета Архитектонског факултета у Београду** („Сл. билтен АФ, бр. 80/08 и 90/13).
2. Пречишћени текст Правилника о обезбеђењу и унапређењу квалитета објавити у Билтену Архитектонског факултет у Београду.

ДЕКАН
АРХИТЕКТОНСКОГ ФАКУЛТЕТ

Проф. др Владан Ђокић, с.р.

Доставити:
1 x Секретару Факултета;
1 x Архиви ННВ и
1 x Архиви.